

Plaatsvervangend voorzitter van PDN John van Engelen

“Ongewisheid over indexatie blijft bestaan”

John van Engelen is plaatsvervangend voorzitter van Pensioenfonds DSM Nederland. Als bestuurder van een pensioenfonds heeft hij het afgelopen jaar van nabij meegemaakt wat de financiële crisis voor een pensioenfonds betekent. Ook hij moest verantwoording nemen voor de minder positieve boodschappen die het bestuur van PDN de laatste tijd moest brengen. Nu de situatie op de financiële markten lijkt te herstellen, moet hij vaak de vraag beantwoorden wanneer er weer toeslagen worden verleend. “Ik kan op dit moment niet al die vragen bevredigend beantwoorden,” laat hij alvast weten.

Wanneer worden de pensioenen weer geïndexeerd?

Van Engelen: “De pensioenen van de gepensioneerden zijn in 2009 niet meegegroeid met de prijzen. De gepensioneerden hebben in het voorjaar bericht hierover gekregen. Ze hebben toen vernomen dat, als het herstel bij het fonds verloopt zoals in het herstelplan van PDN is aangegeven, hun pensioenen de komende drie jaar niet worden aangepast aan de prijsstijgingen. Wanneer de pensioenen wel weer geïndexeerd worden, valt nu nog niet te zeggen. Dat zou ook eerder dan die drie jaar kunnen zijn, maar het kan ook langer dan die drie jaar duren. Ik had liever een duidelijker antwoord willen geven, maar dat kan nu helaas nog niet.”

En hoe zit het met de indexatie van de pensioenopbouw bij DSM-werknemers?

Van Engelen: “Ook hier geldt dat volgens het herstelplan de toeslag op de pensioenopbouw (backservice) drie jaar is stopgezet. Maar of het inderdaad drie jaar duurt, weet ik niet. Misschien duurt het korter, maar als er bijvoorbeeld weer een financiële crisis komt, kan het ook langer duren.” In ieder geval kunnen we daarover pas besluiten als we drie kwartalen onafgebroken een dekingsgraad hebben boven de 105 procent. Dus op zijn vroegst in het eerste kwartaal van 2010.

Waarom kan niet gezegd worden wanneer de pensioenen van gepensioneerden en de pensioenopbouw van de DSM-werknemers geïndexeerd worden?

Van Engelen: “Daar zijn verschillende redenen voor. Eerst moet, zoals gezegd, het pensioenfonds drie kwartalen lang een dekkingsgraad hebben van meer dan 105 procent. In het gunstigste geval is dat begin 2010 het geval. Eind september was de dekkingsgraad van PDN 112 procent. De dekkingsgraad geeft de verhouding aan tussen de bezittingen van het fonds en de verplichtingen van het fonds in de komende decennia. Maar ook als de dekkingsgraad drie kwartalen hoger dan 105 procent is geweest, wordt er niet automatisch geïndexeerd. Indexatie kost geld. Als door de indexatie de financiële toestand van het fonds zodanig zou verslechteren dat het herstel in gevaar komt, dan moet het bestuur van het pensioenfonds daarmee rekening houden. Dat kan betekenen dat er dan niet of slechts gedeeltelijk geïndexeerd wordt.”

Wanneer is het bestuur van plan een besluit te nemen over de indexatie?

Van Engelen: “Het PDN bestuur zal in de vergadering van 30 maart 2010 de actuele situatie ten aanzien van indexering beoordelen. Het bestuur doet dat dan op basis van onder meer de definitieve jaarcijfers PDN over 2009 (inclusief de dekkingsgraad per 31 december 2009), de uitkomsten van het CAO-akkoord van DSM, de beperkingen als gevolg van het herstelplan van PDN over 2009 en ook de actuele situatie van dat moment. Als het bestuur een besluit genomen heeft, worden de deelnemers daarvan op de hoogte gesteld “

Weten de beleggingsdeskundigen van het fonds niet wanneer het weer goed gaat met de economie?

Van Engelen: “Indexatie is pas aan de orde als het weer beter gaat met de economie. Maar niemand kan met zekerheid voorspellen wanneer dat het geval is. Daar zijn wel heel veel theorieën over. Maar zekerheid daarover bestaat niet. Neem bijvoorbeeld de Rus Nicolai Kondratieff. Die heeft golfbewegingen in de economie ontdekt. Of de theorie van de Belgische professor Gaus. Hij koppelde de bewegingen van de economie aan de mode in de vrouwenkleding. De lengte van de rokken is volgens hem een weerspiegeling van het zelfvertrouwen bij de vrouw. Die waren dan weer gekoppeld aan op- en neergaande golven in de economie. Maar al die theorieën, serieuze en minder serieuze, geven toch nooit de zekerheid die we zouden willen hebben. “

ABP heeft aangekondigd het voornemen te hebben om vanaf 2010 de pensioenen gedeeltelijk te willen indexeren. De dekkingsgraad van PDN is de laatste tijd hoger dan die van ABP. Waarom kan PDN niet alvast gedeeltelijk indexeren?

Van Engelen: “Ieder pensioenfonds is weer anders. Er kunnen dus verschillende regels gelden. Bij PDN is het toeslagbeleid gebaseerd op afspraken die gemaakt zijn door de werkgever en de vakbonden bij het tot stand komen van een CAO. Het pensioenfonds moet die afspraken uitvoeren, tenminste als de financiële positie van het pensioenfonds dat toelaat.

Heeft het bereiken van een CAO-akkoord nog invloed op het indexeren van de pensioenen?

Van Engelen: “Voor wie al een pensioen ontvangt wordt bij het vaststellen van de toeslag, uitgegaan van de stijging van de kosten van levensonderhoud. Die toeslag mag echter niet hoger zijn dan de algemene loonsverhogingen zoals door sociale partners bij DSM is afgesproken. Dus het CAO-akkoord kan zijn invloed hebben op het indexeren van een ingegaan pensioen. Er kunnen echter, zoals ik eerder zei,

naast de uitkomst van een CAO-akkoord andere factoren een rol spelen waarom er (nog) niet geïndexeerd kan worden.

Onlangs werd in het Vara-programma Kassa de indruk gewekt dat het wel vijftien jaar kan duren voordat de pensioenen weer geïndexeerd worden.

Van Engelen: “Dat was wel een heel pessimistische voorstelling van zaken. Kassa ging uit van het herstelplan met een looptijd van 15 jaar dat veel pensioenfondsen hebben opgesteld. Dat plan geeft aan hoe pensioenfondsen denken in die periode weer financieel gezond te worden. Niemand kan in de toekomst kijken. Maar het is niet erg waarschijnlijk dat er dus ook vijftien jaar niet (gedeeltelijk) geïndexeerd zal worden. Het herstelplan is een theoretisch rekenmodel dat is opgesteld volgens richtlijnen van De Nederlandsche Bank. De veronderstellingen in dat rekenmodel zijn heel erg voorzichtig. Zo krijgt ons pensioenfonds volgens de richtlijnen van De Nederlandsche Bank vijf jaar de tijd om weer een dekkinggraad van 105 procent te halen. Thans is de dekkinggraad van PDN hoger dan 105 procent en dat is binnen het eerste jaar van de vijf jaar. “

Kan de gemiste indexatie ingehaald worden?

Van Engelen: “Het is belangrijk te weten dat PDN ernaar streeft om in de loop van de tijd de pensioenen van de gepensioneerden zoveel mogelijk mee te laten groeien met de prijsstijgingen. Dat geldt ook voor de opgebouwde pensioenen van DSM-medewerkers. Dit gebeurt op basis van de algemene loonstijging. Als er weer een tijd komt dat het fonds gaat indexeren, bestaat daarna ook de mogelijkheid dat indexaties die niet werden verleend, weer worden ingehaald. In het verleden is dat ook al een keer gebeurd.”